

Kroppsliga skador

Ersättningar

Tiden för konvalescens skall ersättas av den som orsakat skadan. (2 Mos 21:18-19)

Straff

Liv ska ges för liv, öga för ett öga, tand för en tand...2 Mos 21:24-25; 3 Mos 24:19-20

Detta är den s.k. lagen om vedergällning. Som kontexten visar var den ämnad att begränsa straffet för ett brott, så att det var anpassat efter brottets omfattning, inte överstiga det (j.f.r släktfejder - jag ska hämnas tiofalt...) Ett fysiskt öga krävdes inte som betalning, det finns inget stöd för att sådant någonsin praktiserats bland det judiska folket det var således endast en princip som uttrycktes. En motsvarande skadestånd kunde istället utmätas. I Hammurabis lagsamlingar finns liknande lagar, inte heller dessa har blivit tillämpade på annat än ett principiellt angivande att straffet inte skall överstiga brottets omfattning. (NIV; Bible Background Commentary 3 Mos 24:20)

11. Om två män träta med varandra, och den enes hustru kommer för att hjälpa sin man mot den andre, när denne slår honom, och hon därvid räcker ut sin hand och fattar i hans blygd,
12. så skall du hugga av henne handen, utan att visa henne någon skonsamhet. (5 Mos 25:11-12)

I den Assyriska lagkoden finns en nära parallell till detta. Där är kvinnans straff beroende av om huruvida mannens ena eller båda testiklar skadats. Men här verkar det mera som om straffet baseras på att kvinnan, trots att motivet var att hjälpa sin man, begått en sexuellt otillbörlig handling som drar vanära både över henne och sin man (Bible Background commentary)

Mord

De stränga straffen för mord baseras på att människan skapats till Guds avbild. Att våldföra sig på en mänska är att våldföra sig på Gud. Liksom för kroppsliga skador kunde en person i vissa enstaka fall lösas från dödsstraff även här genom att betala lösepenning. Var det en olyckshändelse kunde man fly till vissa anvisade fristäder.

30. Om någon slår ihjäl en annan, skall man, efter vittnens utsago, dräpa dråparen; men en enda persons vittnesmål är icke nog för att man skall kunna döma någon till döden.
33. I skolen icke ohelga det land där I ären; genom blod ohelgas landet, och försoning kan icke bringas för landet för det blod som har blivit utgjutet däri, annat än genom dens blod, som har utgjutit det.
34. I skolen icke orena landet där I bon, det i vars mitt jag har min boning, ty jag, HERREN, har min boning mitt ibland Israels barn. (4 Mos 35:31,33-34)

Den som utgjuter människoblod, hans blod skall av människor bli utgjutet, ty Gud har gjort människan till sin avbild (1 Mos 9:6)

Du skall inte dräpa. (2 Mos 20:13; 5 Mos 5:17)

24. Förbannad vare den som lönnligen mördar sin nästa. Och allt folket skall säga: »Amen.» (5 Mos 27:24)

Straff

Den som slår någon så att han dör, han ska straffas med döden. Men om han inte traktade efter hans liv skall han anvisas en ort dit han kan fly. Men om någon begår det dådet att han dräper sin nästa med list måste han absolut dö. (2 Mos 21:12-14; 3 Mos 24:17)

Om en oxe stångar någon till döds skall oxen dödas, köttet får inte ätas, men ägaren är fri. Men om oxen haft för vana att stängas och ägaren har blivit varnad men inte brytt sig skall även ägaren stenas. Men skulle lösepenning bli honom ålagd så give han till lösen för sitt liv så mycket som ålägges honom. Är det en gosse eller en flicka som dödas skall man göra på samma sätt. Men om oxen stångar en träl skall han giva ägaren 30 siklar silver och oxen skall stenas. (2 Mos 21:28-32)

Ertappas en tjuv vid inbrottet och blir slagen till döds vilar ingen blodsskuld på dråparen, men hade solen gått upp när det skedde, då är det blodsskuld. (2 Mos 22:2-3)

Fristäder

Fristäder var en inrättning av Gud som gav möjlighet för sådana som dödat någon av en olyckshändelse att få en fristad undan blodshämnaren. Hade mordet begåtts med berått mod skulle mördaren få hämtas och straffas även från fristaden

9. Och HERREN talade till Mose och sade:
10. Tala till Israels barn och säg till dem:
När I haven gått över Jordan, in i Kanaans land,
11. skolen I utse åt eder vissa städer, som I skolen hava till fristäder, till vilka en dråpare som ouppsåtligen har dödat någon må kunna fly.
12. Och dessa städer skolen I hava såsom tillflyktsorter undan blodshämnaren, så att dråparen slipper dö, förrän han har stått till rätta inför menigheten.
13. Och de städer som I skolen giva till fristäder skola vara sex.
14. Tre av städerna skolen I giva på andra sidan Jordan, och de tre övriga städerna skolen I giva i själva Kanaans land;
15. dessa skola vara fristäder. Israels barn, såväl som främlingen och inhysesmannen som bor ibland dem skola hava dessa sex städer såsom tillflyktsorter, till vilka var och er som ouppsåtligen har dödat någon må kunna fly.
16. Men om någon slår en annan till döds med ett föremål av järn, så är han en sannskyldig dråpare; en sådan skall straffas med döden.
17. Likaledes, om någon i sin hand har en sten med vilken ett dråpslag kan givas, och han därmed slår en annan till döds, så är han en sannskyldig dråpare; en sådan skall straffas med döden.
18. Eller om någon i sin hand har ett föremål av trä varmed ett dråpslag kan givas, och han därmed slår en annan till döds, så är han en sannskyldig dråpare; en sådan skall straffas med döden.
19. Blodshämnaren må döda den dråparen; varhelst han träffar på honom må han döda honom.
20. Likaledes om någon av hat stöter till en annan, eller med berått mod kastar något på honom; så att han dör,
21. eller av fiendskap slår honom till döds med handen, då skall den som gav slaget straffas med döden, ty han är en sannskyldig dråpare; blodshämnaren må döda den dråparen, varhelst han träffar på honom
22. Men om någon av våda, utan fiendskap, stöter till en annan, eller utan berått mod kastar på honom något föremål, vad det vara må;
23. eller om han, utan att se honom, med någon sten varmed dråpslag kan givas träffar honom, så att han dör, och detta utan att han var hans fiende eller hade för avsikt att skada honom,
24. då skall menigheten döma mellan den som gav slaget och blodshämnaren, enligt här givna föreskrifter.

25. Och menigheten skall rädda dråparen ur blodshämnarens hand, och menigheten skall låta honom vända tillbaka till fristaden dit han hade flytt, och där skall han stanna kvar, till dess den med helig olja smorde översteprästen dör.
26. Men om dråparen går utom området för den fristad dit han har flytt,
27. och blodshämnaren då, när han träffar på honom utom hans fristads område, dräper dråparen, så vilar ingen blodskuld på honom.
28. Ty i sin fristad skall en dråpare stanna kvar, till dess översteprästen dör; men efter översteprästens död må han vända tillbaka till den ort där han har sin besittning.
29. Och detta skall vara en rättsstadga för eder från släkte till släkte, var I än ären bosatta.
30. Om någon slår ihjäl en annan, skall man, efter vittnens utsago, dräpa dråparen; men en enda persons vittnesmål är icke nog för att man skall kunna döma någon till döden.
31. I skolen icke taga lösen för en dråpares liv, om han är skyldig till döden, utan han skall straffas med döden.
32. Ej heller skolen I taga lösen för att den som har flytt till en fristad skall före prästens död få vända tillbaka och bo i landet.
33. I skolen icke ohelga det land där I ären; genom blod ohelgas landet, och försoning kan icke bringas för landet för det blod som har blivit utgjutet däri, annat än genom dens blod, som har utgjutit det.
34. I skolen icke orena landet där I bon, det i vars mitt jag har min boning, ty jag, HERREN, har min boning mitt ibland Israels barn. (4 Mos 35:9-34)
1. När HERREN, din Gud, har utrotat de folk vilkas land HERREN, din Gud, vill giva dig, och när du har fördrivit dem och bosatt dig i deras städer och i deras hus,
2. då skall du avskilja åt dig tre städer i ditt land, det som HERREN, din Gud, vill giva dig till besittning.
3. Du skall försätta vägarna till dem i gott skick åt dig; och du skall dela i tre delar det landområde som HERREN, din Gud, giver dig till arvedel. Så skall du göra, för att var och en som har dräpt någon må kunna fly dit.
4. Och under följande villkor må en dråpare fly till någon av dem och så bliva vid liv; om någon dödar sin nästa utan vett och vilja, och utan att förut hava burit hat till honom
5. -- såsom när någon går med sin nästa ut i skogen för att hugga ved, och hans hand hugger till med yxan för att fälla trädet, och järnet då far av skaftet och träffar den andre, så att denne dör -- då må en sådan fly till någon av dessa städer och så bliva vid liv.
6. Detta vare stadgat, för att blodshämnaren, om han i sitt hjärtas vrede förföljer dråparen, icke må hinna upp honom, ifall vägen

är för lång, och slå ihjäl honom, fastän han icke hade förtjänat döden, eftersom han icke förut hade burit hat till den andre.

7. Därför är det som jag bjuder dig och säger: »Tre städer skall du avskilja åt dig.»
8. Och när HERREN, din Gud, utvidgar ditt område, såsom han med ed har lovat dina fäder, och giver dig allt det land som han har sagt att han skulle giva åt dina fäder --
9. om du då håller och gör efter alla dessa bud som jag i dag giver dig, så att du älskar HERREN, din Gud, och alltid vandrar på hans vägar, då skall du lägga ännu tre städer till dessa tre,
10. för att oskyldigt blod icke må utgutas i ditt land, det som HERREN, din Gud, vill giva dig till arvedel, och blodskuld så komma att vila på dig.
11. Men om någon bär hat till sin nästa och lägger sig i försåt för honom och överfaller honom och slår honom till döds, och sedan flyr till någon av dessa städer,
12. då skola de äldste i hans stad sända bort och hämta honom därifrån och lämna honom i blodshämnarens hand, och han skall dö.
13. Du skall icke visa honom någon skonsamhet, utan du skall skaffa bort ifrån Israel skulden för den oskyldiges blod, för att det må gå dig väl. (5 Mos 19:1-13)

Om man inte vet vem dråparen är: (5 Mos 21:1-9)

1. Om i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig till besittning en ihjälslagen människa påträffas liggande på marken, och man icke vet vem som har dödat honom,
2. så skola dina äldste och dina domare gå ut och mäta upp avståndet från platsen där den ihjälslagne påträffas till de städer som ligga där runt omkring.
3. Och de äldste i den stad som ligger närmast denna plats skola taga en kviga som icke har blivit begagnad till arbete, och som icke såsom dragare har gått under ok.
4. Och de äldste i staden skola föra kvigan ned till en dalgång som icke har varit plöjd eller besådd; och där i dalen skola de krossa nacken på kvigan.
5. Och prästerna, Levi söner, skola träda fram, ty dem har HERREN, din Gud, utvalt till att göra tjänst inför honom och till att välsigna i HERRENS namn, och såsom de bestämma skola alla tvister och alla misshandlingsmål behandlas.
6. Och alla de äldste i den staden, de som bo närmast platsen där den ihjälslagne påträffades, skola två sina händer över kvigan på vilken man hade krossat nacken i dalen;
7. och de skola betyga och säga: »Våra händer hava icke utgjutit detta blod, och våra ögon hava icke sett dådet.
8. Förlåt ditt folk Israel, som du har förlösat, HERRE, och låt